

Bekrachtiging van een crediet, door den Gouvern.-Generaal van N. I. geopend boven de begroting van N. I. voor 1867. Afschaffing van de bepalingen van het Wetb. van Burgerl. Regtsvorder. over de judiciele boeten en schadeloosstellingen.

(Eindverslag; Voorloopig Verslag)

[3. 2.]

EINDVERSLAG der Commissie van Rapporteurs voor het Ontwerp van Wet tot bekrachtiging van een crediet, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie geopend boven de begroting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867; uitgebragt in de zitting van den 17den Maart 1868.

§ 1. Bij de overweging van het wets-ontwerp tot bekrachtiging van een crediet, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie geopend boven de begroting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867, werd in eene afdeeling de vraag gedaan, of de Nederlandsche Handelmaatschappij tot het verwerken van voor den oogst van 1865 ten behoeve der ondernemingen Tjomal en Bandjardawa aangeplant suikerriet gebruik maakte van vrije arbeiders of van werkvolk dat, onder welken naam dan ook, inderdaad door dwang was verkregen.

§ 2. Blijkens eene vroegere mededeeling van den Minister is de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, onder dagteekening van 6 Junij 1867 aangeschreven om de fabrieken Tjomal en Bandjardawa, nadat zij door eene hiertoe te benoemen commissie op nieuw zouden zijn getaxeerd, in het openbaar uit te besteden. Men vroeg, of aan die aanschrijving reeds eenig gevolg is gegeven.

§ 3. De Directeur van Financien schatte volgens de op 1 November 1867 aan de ontbonden Kamer ingediende Memorie van Beantwoording omtrent dit wets-ontwerp, de kosten der over deze suikerondernemingen gevoerde procedure op f 25 000. Is die som niet verbaazend hoog?

De Commissie van Rapporteurs acht deze vragen allezins vatbaar voor mondelinge beantwoording bij de openbare beraadslaging over dit wets-ontwerp en heeft ze daarom in haar Eindverslag opgenomen. Zij wenscht geen eigen oordeel uit te spreken.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs op 12 Maart 1868.

FRANSEN VAN DE PUTTE.
VAN BOSSE.
ROCHUSSEN.
W. VAN GOLTSTEIN.
FOKKER.

[19. 4.]

VOORLOOPIG VERSLAG der Commissie van Rapporteurs voor het Ontwerp van Wet tot afschaffing van de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering over de judiciele boeten en schadeloosstellingen.

§ 1. Bij de overweging van het wets-ontwerp tot afschaffing van de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering over judiciele boeten en schadeloosstellingen, werd door eenige leden de vraag gedaan of door wetten, als die thans worden voorgedragen, de wet van 31 Mei 1861 (*Staatsblad* n°. 49) niet feitelijk wordt ter zijde gesteld. Uit hare bepalingen moet eene algeheele herziening der Wetboeken van Strafvordering en van Burgerlijke Regtsvordering voortvloeijen. Deze was reeds aan gevangen en wanneer de gedane arbeid thans blijft liggen en gedeeltelijke herziening van sommige bepalingen dezer Wetboeken wordt voorgesteld, schijnt het der Regering met de uitvoering van die wet niet veel ernst te zijn. Gaarne wenschte men daarom hare inzichten en plannen in dezen te vernemen.

§ 2. Terwijl enkele leden aan het denkbeeld eener geheele herziening van de Wetboeken van Strafvordering en Burgerlijke Regtsvordering bleven hechten, verklaarden vele andere leden zich

sterk voor het beginsel eener gedeeltelijke herziening van onze Wetboeken. De geheele omwerking daarvan zal nog in lang niet tot stand kunnen komen en slechts door de gedeelten, welke dringend verbetering behoeven, te herzien, kan er onmiddellijk eenige voorziening in bestaande gebreken worden verkregen. Zij keurden het dan ook allezins goed dat de Regering dezen weg wil bewandelen. Maar de vraag rees of de thans voorgestelde afschaffing van boeten en schadeloosstellingen wel zoo dringend noodzakelijk moest worden geacht, dat juist daarmede behoorde te worden aangevangen.

De wijzigingen welke thans in het wetboek worden voorgesteld betreffen, met uitzondering van die omtrent de cassatie, bepalingen, welke slechts zeldzaam worden toegepast. Daarentegen zijn er gebrekkige voorschriften, waarvan de last bijna dagelijks wordt gevoeld. De termijnen van dagvaarding zijn bij de snelle middelen van verkeer veel te ruim geworden, het onderscheid tusschen de behandeling van gewone en summiere zaken moet vooral ten aanzien der verhooren van getuigen beter worden geregeld. Zoo kunnen er nog meerdere punten worden aangewezend, die in het belang der regtsbedeeling wijziging behoeven, waartoe met meerdere ingenomenheid voordragten van de Regering zouden worden ontvangen. Intusschen werd de opmerking gemaakt, dat de tegenwoordige Minister nog slechts korten tijd aan het hoofd van het Departement van Justitie heeft gestaan, en dat deze voordragt meer bestemd schijnt om den weg aan te wijzen, welken hij wenscht in te slaan, dan om den omvang der herziening, die hij op het oog heeft, aan te geven. Hieromtrent zoude men echter wel eenige meerdere zekerheid wenschen te bekomen.

§ 3. Vrij algemeen keurde men den inhoud van dit wets-ontwerp goed, dat in overeenstemming is met den geest onzer wetgeving. Daarin wordt aan hen, die van een regtsmiddel ten onrechte gebruik hebben gemaakt, in beginsel geen straf meer opgelegd, maar worden slechts de gevallen kosten ten hunnen laste gebracht. Het is dus wenschelijk, dat de laatste overblijfselen van het vroeger gehuldigd stelsel uit ons Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering verdwijnen.

Considerans. De redactie van den considerans is niet in overeenstemming met die, welke in art. 116 der Grondwet is voorgeschreven.

Art. 1. Enkele leden zouden het niet ongepast achten, wanneer deze boete ten aanzien van de ontkenning der echtheid van eigen handschrift werd behouden. Die ontkenning geschiedt toch in den regel wel ter kwader trouw; zij legt een moeilijken bewijslast op hem, die de echtheid moet staven, en werkt zeer ongunstig op den geregelde gang van het dagelijksch verkeer, waarin het onderhandsch geschrift zulk een uitgebreide rol speelt. In de ontworpen herziening van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering was dan ook deze boete, bij uitzondering, terwijl alle overige werden afgeschaft, behouden. Hiertegen werd echter opgemerkt, dat de noodzakelijkheid eener uitzondering op den algemeenen regel in dit geval moeilijk kon worden bewezen. Het is toch niet denkbaar, dat iemand ter goeder trouw de echtheid van zijn handschrift ontkent. Hij kan te regt ontkennen, dat een geschrift door hem is neergesteld, en toch in het ongelijk worden gesteld; bovendien zal de boete wel een straf zijn voor hen, die in dezen oneerlijk handelen, maar het valt zeer te betwijfelen, of door hare bedreiging alleen zoodanige handelingen zouden worden geweerd.

Art. 4. Enkele leden wenschten de slotbepaling van art. 43 te behouden. Wel is waar zal er eene nieuwe reden van wraking ontstaan, wanneer de regter na verwerping eener wraking en vóór de beslissing de hoofdvraag de actio injuriae instelt, maar om haar te doen gelden moet er weder eene nieuwe regtsvordering worden aangevangen en het getal der processen behoeft niet onnoodig te worden vermeerderd. Andere leden konden zich echter met de gronden, die in de Memorie van Toelichting voor het laten wegvallen dezer bepaling worden aangevoerd, wel vereenigen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs, op 20 Maart 1868.

OLDENHUIS GRATAMA.
DAM.
GEFKEN.
VAN DER DOES DE WILLEBOIS.
PIJNAPPEL.